KISLÁBNYOM
A GreenDependent Egyesület hírlevele

2012. ÁPRILIS 27. www.kislabnyom.hu **III. ÉVFOLYAM 8. SZÁM**

TARTALOM

- Kislábnyom program hírek
  - *Megszületett a Kislábnyom Verseny eredménye!*
  - *Díjkiosztó rendezvény máj.19-én*
- Klímabarát tippek
  - *A Kislábnyom programban résztvevő háztartások eredményei – 1. rész*
- Klímahírek itthon
  - *Klímasztár díjat kapott Veszprém*
- Kapcsolódó rendezvények itthon
  - *Küszöbön a felújítás*
- Klímahírek külföldről
  - *Klímaváltozás és rabszolgaság*
- Olvasni- és néznivaló
  - *Építkezés*
- Klímabarát termékek, szolgáltatások
  - *Mini közkönyvtár*

Rio+20 és az Átalakulás Fesztiválja

Húsz évvel az első Föld-csúcs után, 2012. június 20-22. között, állam- és kormányfők részvételével kerül megrendezésre az Egyesült Nemzetek Szervezetének konferenciája a fenntartható fejlődésről. A Rio+20 konferencia a korábbi globális csúcstalálkozókra épül: az ENSZ emberi környezetről folytatott stockholmi konferenciájára (1972), az ENSZ környezetről és fejlődésről tartott Rio de Janeiro-i konferenciájára (Föld-csúcs, 1992), továbbá a fenntartható fejlődésről tartott johannesburgi csúcstalálkozóra (2002).

2012 júniusában tehát rengetegen fognak Brazíliába repülni, hogy tárgyaljanak, tanácskozzanak arról, hogyan lehetne jelenünk és jövőnk fenntarthatóbb. Nem csak a politikusok találkoznak, párhuzamosan szerveznek civil, tudományos és gazdasági találkozókat, konferenciákat is.

Ilyen jellegű találkozókra szükség van – de muszáj, hogy ennyi ember Rioba utazzon? Biztos ott kell lennünk, hogy lépjünk a fenntartható életmód felé?

Az Átalakuló Városok *(Transition Towns)*, az angliai New Economics Foundation *(Új Közgazdaságtan Alapítvány),* a Ramblers Association *(Kirándulók Egyesülete)* és további szervezetek meghirdették az **Átalakulás Fesztiválját jún. 20**-ra azzal a felszólítással, hogy ahelyett, hogy hatalmas kibocsátással Rioba repülünk*, maradjunk otthon, és csináljunk valami olyat, ami modellezi, hogy milyennek szeretnénk egy fenntarthatóbb világot látni. Legyen ez a nap az átalakulás, változás, praktikus megoldások és a közösség ünnepe!

Hogy milyen jellegű dolgokat szervezzünk erre a 24 órára? Íme néhány ötlet:

- együnk csak helyi ételeket;
- adjunk-vegyünk pénz nélkül;
- szervezzünk hajnalban reggelit, majd ebédet, vacsorát, és végül egy éjféli lakomát, mindegyiket az utcán, közösen;
- szervezzünk utcabált, élő zenével;
- alakítsunk át egy elhagyatott, lerobbant helyet, telket településünkön;
- ne autózzunk;
- szervezzünk lakomát és fesztivált a jövő nemzedékek érdekében;
- alakítsunk ki egy közösségi kertet;
- olvassunk együtt;
- azaz alakítsuk át legalább erre a napra életünket!

A Szerkesztők: Vadovics Edina és Antal Orsolya

Forrás és további ötletek, információk:

http://transitionculture.org/2012/04/17/announcing-the-festival-of-transition/
http://www.festivaloftransition.net/24-hours-of/possibility

* Egy brazíliai repülőút Magyarországról fejenként kb. 5 tonna CO_2 kibocsátással jár, azaz ugyanannyival, mint az átlag magyar *éves* kibocsátás!

ÚJ SZÉCHENYI TERV

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Kislábnyom program hírek

A Kislábnyom Játék nyertesei

A III. évf. 4. szám avagy a 34. hírlevéltől kezdődően összesen 3 fordulóból álló Kislábnyom játékot indítottunk. Minden fordulóban kérdéseket tettünk fel a hírlevél éppen aktuális valamint megelőző számainak tartalmára vonatkozóan.

Azok között, akik a játék mindhárom fordulójának kérdéseire helyesen válaszoltak, összesen 4 db 5.000 Ft értékű vásárlási utalványt sorsoltunk ki, amelyeket a Zöldbolt vagy a Zöldpolc internetes áruházakban lehet levásárolni!

A szerencsés játékosok nevei:

- Bajári család (Vác)
- Zakar Eszter (Göd)
- Zelnikné Török Ilona (Mogyoród)
- Sinka család (Vác)

A megérdemelt nyereményeket postán juttatjuk el a nyerteseknek, vagy személyesen átvehetőek a Kislábnyom Programzáró Rendezvényén, melynek részletei a következő oldalon olvashatóak.

A játékban résztvevők listája és a **kapott pontszámok** részletei, valamint a játék mindhárom fordulójának **megoldása** ITT találhatóak.

Megszületett a Kislábnyom Energiatakarékossági Verseny eredménye!

A 2011. decemberében útjára indított játék egy klíma-audit kitöltésével vette kezdetét, amelyben a háztartások felmérték és értékelték energiahasználati szokásaikat, majd egy tudáspróba keretében számot adhattak elméleti tudásukról is. A harmadik feladatban pedig az auditban tett vállalások meg(nem)valósulását vizsgálták felül, valamint újra megoldottak egy tudáspróbát.

Azok a háztartások, akik ezen kívül is vágytak kihívásokra, plusz pontokat szerezhettek néhány kreatív szorgalmi feladat (klímabarát ünnepi menü készítése, klímabarát közlekedési terv) megalkotásával.

A szorgalmi feladatok elkészítése sokat javított a kötelező feladatok megoldásával kivívott helyezésen, de méltányolni csak a karbon-kalkulátorba rendszeresen mérőóra-állásokat rögzítők eredményeit tudtuk.

Örömmel jelentjük, hogy a közel 300 háztartás részvételével zajló megmérettetés minden beküldött feladatát értékeltük és az összesítés végére értünk, mely alapján az alábbi eredmény született:

Háztartás neve	Település	Helyezés	Ajándék	végső eredmény szorgalmival és adatbevitellel
Farkas László	Budapest	Legjobb Közép-Mo	SHARP hűtő	**122%**
Kling	Budapest	2. Közép-Mo	Laptop	**119%**
Pintér	Budapest	3. Közép-Mo	Családi nyaralás	**116%**
Németh Dorián	Budapest	4. Közép-Mo	Családi nyaralás	**115%**
Bozsó	Dunakeszi	5. Közép-Mo	2 db kerékpár	**113%**
Budai-Zöldi	Vác	6. Közép-Mo	1 db kerékpár	**111%**
Horváth-Bóta	Veresegyház	7. Közép-Mo	Nagy ajándékcsomag	**110%**
Buth-Begala-Vizy	Gödöllő	Legjobb NAGY háztartás	Nagy ajándékcsomag	**103%**
Szabó Csaba	Gödöllő	Legzöldebb háztartás	Nagy ajándékcsomag	**102%**
Fagundes-Bodnár	Budapest	Legjobb KÖZEPES háztartás	Nagy ajándékcsomag	**101%**
Smafu	Sződliget	Legjobb KÖZEPES háztartás	Nagy ajándékcsomag	**101%**
Urbancsok	Mende	Legjobb KÖZEPES háztartás	Nagy ajándékcsomag	**101%**
Bene	Budapest	Legjobb KIS háztartás	Nagy ajándékcsomag	**88%**

Az egyes feladatokra kapott pontszámok részletei és az összes részt vevő háztartás elért eredményei ITT tekinthetőek meg.

A legjobbak teljesítményét személyesen jutalmazzuk Projektzáró Rendezvényünkön, amelynek részletei a következő oldalon olvashatóak.

Minden résztvevő játékosnak gratulálunk és további sikeres kislábnyomos életmódot kívánunk!

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Kislábnyom program hírek

Szeretettel várunk mindenkit Projektzáró Rendezvényünkre!

Időpont: 2012. május 19. (szombat), 9:00-14:00 óra
Helyszín: Akvárium Klub (1051 Budapest, Erzsébet tér 14. – a régi Gödör új néven)

Hogyan tovább Kislábnyomon?

Részletes program:

9:00 – 9:30 Regisztráció

9:30 – 11:15 Kislábnyom és a jövő generációk - Kislábnyom díjkiosztó és sajtótájékoztató

- Köszöntő, megnyitó, a nap programja
  Vadovics Kristóf projektvezető, GreenDependent Egyesület
- Köszöntő, a projekt eredményeinek ismertetése
  Vadovics Edina elnök, GreenDependent Egyesület
- Kislábnyom és a jövő generációk
  dr. Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes
- A díjak átadása a legjobban szereplő háztartások számára

11:15 – 11:45 Fair trade kávé- és teaszünet

11:45 – 12:30 Háztartási kislábnyom – Az Energiatakarékossági Verseny díjazott háztartásainak bemutató előadásai

11:45 – 11:55	Háztartás 1
11:55 – 12:05	Háztartás 2
12:05 – 12:15	Háztartás 3
12:15 – 12:30	Kérdések, válaszok

12:30 – 13:00 Hogyan tovább kislábnyomon? – előadások

- Az Autonóm Ház – Ertsey Attila, építész *(ld. Olvasni- és néznivaló rovatunkat)*
- Mi legyen a megtakarításokkal avagy a „visszacsapó hatás” – Boza-Kiss Benigna, fenntartható energia szakértő

13:00 – 14:00 Klímabarát büfé ebéd és a Kislábnyom projekt rendezvényeinek karbon-lábnyomát semlegesítő gyümölcsfák kiosztása

A program alatt folyamatosan:

- Klímabarát és energiatakarékos termékek bemutatója
- Folyamatos tanácsadás környezetvédelmi szakértők által
- Válogatás a versenyző háztartások versenyműveiből – poszter bemutató
- Gyerekprogramok

A Kislábnyom energiatakarékossági verseny és a díjkiosztó rendezvény fővédnöke
dr. Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Klímabarát tippek

Pozitív példák, tippek és ötletek a Kislábnyom Energiatakarékossági Verseny háztartási jó gyakorlatai alapján

1. rész: a Farkas család vállalásai és teljesülésük

A családról:

- **Család tagjai (hányan és kik):** 6 fő: szülők és 4 gyermek
- **Otthonuk típusa, kora**: 21 éves panel lakás (társasházban, Budapesten)
- **Lakhely alapterülete:** 117 m^2
- **Fűtés**: távfűtés (jelenleg nem szabályozható hőfokkal)
- **Szigetelés, nyílászárók:** a falak nem szigeteltek, a nyílászárók záródását a család javította meg, valamint használnak vastag függönyt, redőnyt is.
- **Közlekedés:** a családnak nincs autója, *munkába kerékpárral (8 km), iskolába tömegközlekedéssel vagy a barátok/rokonok autójában, oviba pedig gyalog járnak*
- **Egyéb jó gyakorlatok** (bővebben hamarosan a Kislábnyom projekt záró kiadványában lehet olvasni a családról):
  - ✓ Igyekeznek tudatosabban vásárolni, pontos listával mennek bevásárolni, átgondolják, mire van valóban szükségük
  - ✓ Sokféle hulladékot szelektíven gyűjtenek: papír, műanyag, üveg, fém, elem, gyógyszer, sütőolaj, olajos flakon, elektronikai, és egyéb veszélyes hulladék (pl. festék, bicikligumi)
  - ✓ Időnként tartanak gyertyafényes családi estét, amikor csak a hűtők maradnak bekapcsolva és gyertyafénynél együtt játszanak, énekelnek (ezt szeretnék sűríteni heti 1 alkalomra)
  - ✓ Az elmúlt 1-1,5 évben lassan, de folyamatosan csökkent az energiafogyasztásuk (persze számolva az évszakos ingadozást), pedig közben átálltak textil zsepire és szalvétára. Véleményük szerint a több takarékos égő, a laptop használata és a mosások számának/hőfokának/hosszának csökkentése adhatja ezt a csökkenést.
- **Kedvenc környezetbarát terméküK:** a helyi tehenészettől vásárolt tej

  Miért? Mert az valóban tejből van, nincs agyonkezelve és csak 2 km-t utazik hozzájuk!

Vállalásaik a Kislábnyom Verseny időszakára vonatkozóan:

1. **vállalás: Beszerzünk egy komposztálót, és amit tudunk a háztartási hulladékból, azt komposztáljuk.**

Hogy haladtunk?

Beszereztünk egy konyhai gilisztás komposztálót, a családunk létszámának megfelelő méretűt. Meglepetésünkre viszont a komposztálóba való gilisztákat a téli hideg miatt csak márciusban kaptuk meg (nem gondoltuk volna, hogy ez is időjárásfüggő). Beüzemeltük, de az első néhány hétben még nem lehet a teljes konyhai hulladékot odaadni nekik. A gyerekeink már nagyon várják, hogy etethessék új „családtagjainkat", a gilisztákat.

Nehézségek, sikerek, számszerűsített eredmények:

Ebből adódik, hogy a vegyes hulladékunk csökkenésére vonatkozó számszerűsített adatunk még nincs; ugyanakkor az elmúlt hónapokban ilyen szemmel figyeltük a konyhai vegyes szemetesünk tartalmát, és ez alapján jelentős csökkenést (kb. 60-80%-ost) várunk majd a komposztáló teljes beindulásakor a konyhai hulladékokban. (A konyhán kívüli vegyes hulladékunkat érdemben csak a pelenkák képezik.)

2. **vállalás: Helyi világítást szerelünk a konyhába a pult fölé.**

Hogy haladtunk?

Megtörtént. Beszereltünk egy LED-sort a konyhapult fölötti szekrény aljára.

Nehézségek, sikerek, számszerűsített eredmények:

Remekül működik, sokszor kiváltja a központi lámpa használatát.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Klímabarát tippek

3. **vállalás: A szemetes zacskók számát csökkentjük. A vásárlások alkalmával hozott szatyorba, dobozba kérjük az árut (ez nem is mindenhol tűnik egyszerű feladatnak, mert sok helyen kérdés nélkül zacskóba rakják, szeretnénk ez ellen is küzdeni).**

Hogy haladtunk?

1. *Vásárláskor szinte már sehol nem kapunk/fogadunk el szatyrot, mindig viszünk magunkkal textil szatyrot, erős nejlont, kosarat, vödröt stb. Ez az eddiginél is tudatosabbá tette a vásárlásainkat. Hová megyünk aznap? Mit akarunk ott vagy útközben venni? És ennek megfelelő hordeszközt viszünk magunkkal. Amit továbbra is elkerülhetetlenül zacskóban vásárolunk, ott figyelünk az újrahasználat lehetőségére vagy a szelektív gyűjtésre.*
2. *Kibontott vagy maradék ételeket fóliába vagy uzsonnás zacskóba való csomagolás helyett ételtartó dobozba tettük. Meglepetésünkre így még tovább is maradt friss az étel, mint zacskóban.*
3. *A használt szemetes zacskók számát csökkentettük: a szemeteseinkben továbbra is tartunk zacskót, de az összes hulladékunkat a konyhai nagy vegyes szemetes zacskójába öntjük át, ebben visszük a kukába, így a több kisebb zacskó megmarad. Ezt azért is tehetjük meg, mert az elmúlt években a szemeteseink tartalma nagyon lecsökkent és összetétele is változott (leszoktunk a papírzsebkendőről és szalvétáról, jobban figyelünk a szelektálható hulladékokra, most pedig lett komposztálónk is).*

Nehézségek, sikerek, számszerűsített eredmények:

1. *Talán a legnehezebb feladat az, hogy a kereskedőket rávegyük, hogy ne adjanak zacskót. Persze többen örömmel fogadták, de helyenként nem értik, és kifejezetten szemfülesnek kell lenni, hogy előbb eltegyük a vásárolt terméket, mint ahogy zacskóba teszik. Néhányszor udvariasan, de utólag adtuk vissza, ha ők bizonyultak gyorsabbnak. Nekünk az vált be, hogy már a termék kérésekor átadjuk a hozott zacskót, zsákot vagy dobozt. A pék eleinte kicsit nevetett, hogy „tornazsákban” ☺ visszük el a kenyeret. Sikerélménynek éreztük, amikor már nem tette automatikusan zacskóba, csak ránk nézett és azt mondta: Ja, hozott zsákot!*
2. *Szemeteszacskó-használatunk 60%-kal csökkent: átlag heti 5 helyett 2-re. Ebből 1 a pelenkáké, ami hamarosan megszűnik majd. A másik pedig a komposztálás miatt nem fog hetente megtelni.*

További sikerek:

1. *Bár nem vállaltuk, tél elején még nem is gondoltunk rá, de egy barátunk inspirációjára elkezdtünk mi is „balkon kertészkedni” panel lakásunk erkélyén. Még nagyon gyerekcipőben jár a dolog, idén eperrel, paradicsommal, paprikával és fűszernövényekkel próbálkozunk.*
2. *A hosszabb távra vállalt bejárati ajtó csere folyamatban van. Eldöntöttük azt is, hogy nyáron, a fűtési rendszer ürítése idején radiátorszelepeket cserélünk, a jelenlegi nem szabályozható.*

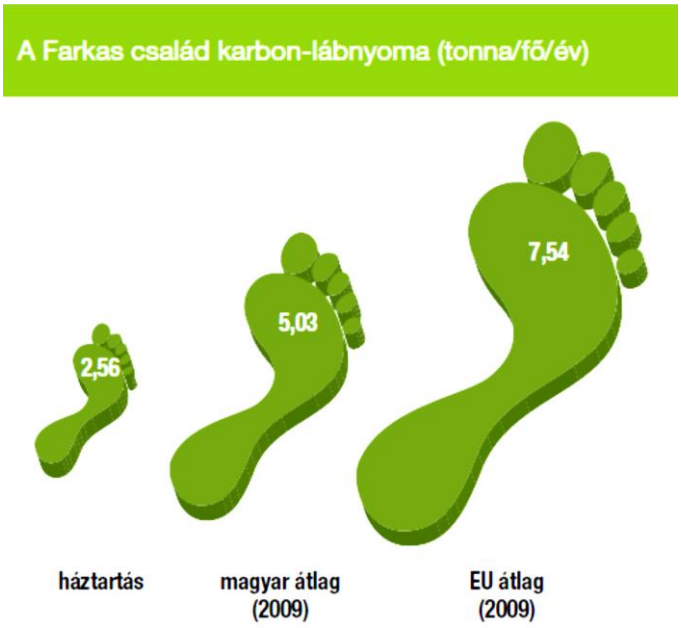

Köszönjük ezúton is a Farkas családnak a részvételt, és hogy megosztották velünk tapasztalataikat, eredményeiket!

További jó zöldülést, kislábnyomozást kívánunk nekik!

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Klímahírek itthon

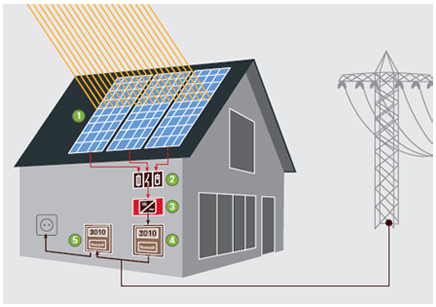

Kép forrása: http://napelemvasarlas.hu

Nullázd le a villanyszámlád: így megéri

Másfél évtized leforgása alatt mintegy ötszörösére növekedett hazánkban a villamos energia fogyasztói átlagára. Az egyre csak növekedő számlák láttán pedig előbb-utóbb mindenki eljátszik a gondolattal; hathatós megoldásként ideje lenne napelemekkel felszerelni a családi házat. A bekerülési költségek hallatán azonban a legtöbben azonnal visszakoznak. Pedig ahhoz, hogy kiszámíthassuk megéri-e a beruházás, a költségek mellett tudnunk kell, mennyi megtermelt áramra számíthatunk napelemes rendszerünkből, illetve mennyi annak élettartama.

Magyarország megújuló energiaforrások tekintetében gazdag ország és akár a mai technológiai szint mellett is a primerenergia-felhasználás jelentős részét (elvi potenciál!) megtermelhetnénk velük. A korlátot a gazdaságos, ésszerű és fenntartható kihasználás szempontjai, valamint a felhasználói oldal lehetőségei jelentik.

Hazánkban potenciálisan a napenergiából nyerhető a legtöbb megújuló energia. Ugyanakkor jelenleg a napenergia hasznosítás terén van a legnagyobb szakadék a lehetőségek és a ténylegesen realizálható energiatermelés között. A "Nemzeti Energiastratégia 2030" című dokumentum szerint éppen ezért olyan ösztönző rendszer kialakítása a cél, amely elősegíti, hogy a napenergia alapú hő- és villamos energia mennyisége is növekedjen összhangban a villamosenergia-rendszer szabályozhatóságának fejlesztésével.

Becslések szerint az EU 27 tagállamának összesen 22 ezer négyzetkilométer alapterületű épületeinek 40 százaléka alkalmas napelem telepítésére, ami az európai összes áramfogyasztás 40 százalékát jelentené.

Alapvetően két napelemes rendszert különböztetünk meg aszerint, hogy kapcsolódik-e a villamos hálózathoz. Ha az épületbe be van kötve az áram, akkor a korszerűbb és gazdaságosabb megoldás mindenképp a hálózatra kapcsolt rendszer. Ennek tervezéséről és a befektetés megtérüléséről a forrásként megjelölt cikkben lehet olvasni.

Forrás:
http://penzcentrum.hu/energia/nullazd_le_a_villanyszamlad_igy_megeri.1032312.html?utm_source=index_main&utm_medium=portfolio_box&utm_campaign=portfoliobox

Válasszuk le az internetet a szénről

Az óriási adatközpontok, amelyek képek, levelek, zenék és videók özönét tárolják és továbbítják örömünkre, mára a világ egyik leggyorsabban növekvő új energiaigényének forrásává váltak. A szén elégetéséből fakadóan minden egyes nap többezer tonnányi légzéskárosító, éghajlatpusztító szennyező anyag kerül a levegőbe azért, hogy az internet tovább éljen.

De van remény! A technológiai ipart néhány nagy cég vezeti, akik lemondhatnak a szénfüggőségről. Hála az emberek támogatásának, a Greenpeace kampányának hatására a Facebook már így is tett. A Greenpeace most új kampányt indít, hogy rávegye a váltásra a Microsoftot, az Amazont és az Apple-t – három céget a világ legnagyobb adatközpont-tulajdonosai közül. Segíthetünk nekik, legyünk mi is egyike annak a 200 000 embernek, akiktől a következő napokban üzenetet kapnak!

Kattintsunk az alábbi linkre, és egy rövid levélben kérjük meg a Microsoft, az Amazon és az Apple vezetőit, hogy szokjanak le a szénről.

Forrás: http://www.greenpeace.org/hungary/hu/Mivel-foglalkozunk/Klimavaltozas/maszatosadatok/peticio/

Klímasztár díjat kapott Veszprém

Klímasztár díjat kapott Veszprém az Európai Klímaszövetségtől a klímastratégiájáért és az e területen megvalósult beruházásaiért.

20 évvel ezelőtt alakult meg az Európai Klímaszövetség, valamint annak magyarországi hálózata, a Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség, mely *KlímaSztár 2011 - Helyben az éghajlat védelméért* címmel felhívást tett közzé az önkormányzatok részére a legjobban megvalósított éghajlatvédelmi tevékenységért járó díjért. Ezt Veszprém el is nyerte, majd pályázata alapján az Európai Klímaszövetség díját is megkapta. Veszprém olyan fejlesztéseket, projekteket mutatott be pályázatában, amelyekkel az önkormányzat hozzájárult az éghajlatváltozás fékezéséhez.

Ilyen például a Veszprém Megyei Jogú Város Energiai Stratégiája, a „Kolostorok és kertek a veszprémi vár tövében” program, valamint a kerékpárút hálózat fejlesztése.

Veszprém energiapolitikájának sarkalatos pontja, hogy 2026-ra 25 százalékkal csökkenti a város szén-dioxid kibocsátását, és részben törekszik az energiafüggetlenségre. Energiaigényének 20 százalékát helyben megtermelt, megújuló energiákból kívánja fedezni.

Az energetikai stratégiában megfogalmazott célok a város élhetőségének fenntartásán túl a kistérségekre és a megyére kiható intézkedéseket, az elvégzendő teendőket, a végrehajtásért felelős személyeket és szervezeteket is meghatározzák. A „Kolostorok és kertek a veszprémi vár tövében” megvalósult projekt az ökológiai fenntarthatóság irányába fordul.

A közlekedés, ezzel együtt az energiafelhasználás fenntarthatóbbá tételére létesült a hivatásforgalmi kerékpárút, melynek legfőbb célja a munkahelyek, valamint közszolgáltatások elérhetőségének megkönnyítése; a kerékpáros útvonalak hossza a városon belül 8,6 kilométer.

Forrás: http://greenfo.hu/hirek/2012/04/20/klimasztar-dijat-kapott-veszprem

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Kapcsolódó rendezvények itthon

Küszöbön a felújítás, országszerte

Időpont: 2012. április 21 – május 20. (hétvégente)
Helyszín: Győr, Sopron, Debrecen, Nyíregyháza, Székesfehérvár, Pécs, Miskolc

Az Energiaklub áprilisban induló országos programja, a „Küszöbön a felújítás!" a minél ésszerűbb és gazdaságosabb felújítások lebonyolításához nyújt hasznos és hiánypótló segítséget.

A „Küszöbön a felújítás" weboldalon olyan praktikus és közérthető információkat találnak az érdeklődők, amelyek nagyban megkönnyíti egy energetikai célú felújítás lebonyolítását. Így például áttekinthetik a különböző lakástípusokhoz tartozó megtérülési számításokat, kikereshetik a legfontosabb szakmai fogalmak jelentését. A letölthető, kinyomtatható *Korszerűsítés-korszerűen* c. munkafüzet segítségével pedig pontról-pontra végig lehet követni, mire kell figyelni az árajánlatok bekérésekor, vagy éppen a szerződések megkötésekor.

Április és május során nem csak az interneten, de élőben is lehetőség van találkozni a projekttel. Látogasson el valamelyik BauMax áruházba, és keresse a logót! A részletes útiterv itt található.

További információk: Energiaklub, 06-1/ 411-3520; kuszobonafelujitas@energiaklub.hu
Forrás: http://www.kuszobonafelujitas.hu/node/3372

Alternatív hajtású járművek versenye

Időpont: 2012. április 30 – május 1. (hétfő, kedd)
Helyszín: Mobilis Interaktív Kiállítási Központ (9026 Győr, Vásárhelyi Pál u. 66.)

Mára már kijelenthető, „a jövő urai" az alternatív hajtású járművek fejlesztői. Ha pedig a kreativitás, az innovatív szemléletmód a környezettudatosság eszméjével is párosul, abból nagyszerű dolgok születhetnek. Ennek biztosít fórumot a Széchenyi Futam, és ennek lehet tanúja mindenki, aki részt vesz akár nézőként, akár támogatóként, akár versenyzőként a rendezvényen.

További információk: Fábián Kata, 36-20/531-3561; info@ahjv.hu
Forrás: http://www.szechenyifutam.hu/hu_HU/content/index/id/432/m/245

Környezettudatos kiállítás és cserebere a MEDIAWAVE Fesztiválon

Időpont: 2012. április 26 - 30. (csütörtök-hétfő)
Helyszín: Monostori Erőd (Komárom)

A Fesztivál által meghirdetett „Újrahasznosítás" pályázatra közel 200 pályamű érkezett. A legizgalmasabb alkotások a 21. század népi, iparos vagy művészeti "re-likviái", amelyeket a környezettudatos gondolkozás szellemiségében egy "re-generáció" készített. A szervezők reményei szerint a legjobbnak ítélt alkotások többségét be lehet mutatni kiállítás formájában a fesztivál ideje alatt.

A MEDIAWAVE nemcsak ezzel a kiállítással kíván az ökoszemléletnek adózni, hanem egy Cserebere akcióval is, ahol a különféle – elsősorban kézműves jelleggel rendelkező, pl. nagymama lekvárja, házikolbász, szalonna, bor stb. – termékek adása-kapása egyrészt a közösségépítés alapjául, másrészt a Fesztivál, illetve annak előadói, művészei által nyújtott szolgáltatások ellenértékéül fog szolgálni.

További információk: MEDIAWAVE Nemzetközi Vizuális Művészeti Alapítvány, 06-96/517-666, info@mediawave.hu
Forrás: http://tudatosvasarlo.hu/cikk/kornyezettudatos-kiallitas-es-akciok-mediawave-fesztivalon

Öngondoskodás expo

Időpont: 2012. június 8-9. (péntek, szombat)
Helyszín: Lurdy Ház (1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 12-14.)

Régen bízhattunk abban, hogy a rendszer felelősséget tud vállalni az állampolgárok jólétéért, helyzetünk 10-30 év távlatában is belátható volt. Az Öngondoskodás Expo egy olyan rendezvény, amely a legjobb megoldások megtalálásában segít mindazoknak, aki úgy érzik, a világ megváltozott, kezd kicsúszni a talaj a lábuk alól és aggódnak családjuk, gyermekeik jövője miatt.

Az eseményen bemutatásra kerülnek azok a fortélyok, melyekkel újra kezünkben érezhetjük az irányítást életünk alábbi területei felett: pénzügyek, egészség, munkateremtés, önfejlesztés, élelmiszer, energia, vitalitás.

További információk: Milton Tanácsadó és Oktatásszervező Kft, Tompa Irma, 06-20/969-7690; tompa.irma@milton.hu
Forrás: http://www.ongondoskodasexpo.hu

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Klímahírek külföldről

Természethiányban szenvednek a brit gyerekek

A National Trust jelentése szerint drámai mértékben távolodnak a brit gyerekek a természettől, ami az egészségi állapotukra és a tanulmányi eredményükre egyaránt negatív hatással van.

A természet az életet gyakorlatban tanítja!

A felmérések eredményei azt mutatják, hogy Nagy-Britanniában rosszabb a helyzet, mint máshol Európában, ami segíthet megérteni, miért elégedetlenebbek a brit gyerekek európai társaiknál. Leginkább a megnövekedett közúti forgalom, a videójátékok és a szülők aggodalmai tartják a házban a gyerekeket.

Bizonyított tény azonban, hogy:

- a gyerekek többet megjegyeznek a tananyagból és együttműködőbbek a szabadtéri órákon;
- a természet lágy ölén a hiperaktív gyerekek tünetei is javulnak;
- a gyerekek szerint is inkább függ attól az elégedettségük, hogy mennyit lehetnek és játszhatnak a szabadban, mint attól, hogy mennyi kütyüt birtokolnak.

A természethiány (angolul: *nature deficit disorder*) kifejezést 2005-ben használta először Richard Louv, aki szerint a természettől való elidegenedésért komoly árat fizet az emberiség: érzékszerveink tompulnak, figyelemösszpontosítási problémák lépnek fel, és nő a testi-lelki megbetegedések száma.

Forrás és további információ: http://www.bbc.co.uk/news/science-environment-17495032

Klímaváltozás és rabszolgaság

Jim Hansen professzor, a NASA tudósa, az Edinburgh-i Nemzetközi Tudományos Fesztiválon (*Edinburgh International Science Festival*) tartott előadásában az üvegházhatású gázok kibocsátásának globális szintű megadóztatását szorgalmazta.

A klímaváltozás kezelése olyan sürgető kihívás, amely azonnali beavatkozást igényel – vissza kell fogni a fosszilis energiaforrások használatát, amit Hansen szerint a minden országra vonatkozó egységes karbonadóval lehetne elérni.

Hansen az ember által okozott klímaváltozás következményeinek elhárítását „nagy erkölcsi felelősségnek” nevezte, amely legalább olyan súlyú morális kérdés, mint a rabszolgaság felszámolása. A jövő generációkkal szemben nagyfokú igazságtalanság, hogy a klímaváltozással számos - költséges megoldást igénylő, pusztítással fenyegető - problémát hagyunk rájuk „örökül”.

Forrás és további információ: http://www.guardian.co.uk/environment/2012/apr/06/nasa-scientist-climate-change

Az olaj utáni hajsza tönkreteszi az ökoszisztémát – figyelmeztet a biztosító

A biztosítók piaca csatlakozott a környezetvédőkhöz: közösen próbálják felhívni a figyelmet az érzékeny területeken történő olajfúrás kockázataira!

Kép forrása: http://ss9geography.wikispaces.com

A Lloyd's of London (*Angliai Biztosítási és Újrabiztosítási Piac*), amely a világ legnagyobb biztosítási piaca, a jelentős gazdasági szervezetek közül elsőként emelte fel a hangját az északi-sarkvidéki olajfúrások ellen, a hatalmas potenciális környezeti károk miatt.

Becslések szerint a következő tíz évben 100 milliárd $ értékben készülnek különböző vállalatok új beruházásokra a térségben. „Baleset esetén azonban a kiszivárgó olaj összegyűjtése - különösen a jéggel borított területeken - számtalan akadályba ütközne. Az Északi-sarkra tervezett olajfúrási tevékenység nehezen kezelhető kockázatot rejt”. Richard Ward, a Lloyd's vezérigazgatója, azt kérte a fúrásokban érdekelt vállalatoktól, hogy „ne kapkodják el a dolgot, inkább gondolkozzanak el a lehetséges következményeken" mielőtt belevágnának a kutatásokba.

Forrás és további információ: http://www.guardian.co.uk/world/2012/apr/12/lloyds-london-warns-risks-arctic-oil-drilling?intcmp=122

Ausztria 2015-től betiltja az atomenergia importot is

Az osztrák kormány április 16-án bejelentette, hogy 2015-től betiltja az atomerőművekből származó elektromos áram importját - adta hírül közös sajtóközleményében a Global 2000 (Föld Barátai Ausztria) és a Greenpeace április 16-án.

(Háttér: Ausztriában nincs egyetlen működő atomerőmű sem. A jövőben az importált áram sem származhat majd atomerőművekből.)

Részlet a sajtóközleményből: „A Szövetségi Kancellárián megrendezett mai találkozón a környezetvédő szervezetek, az energiaipar és a kormány egyetértésében döntés született arról, hogy Ausztria nem kíván a jövőben atomenergiát használni. Ezentúl az importált áram minden kilowattórája származási bizonyítványt, vagyis címkét kap (*a fogyasztók az éves energiaszámlán látják, milyen energiaforrásból származott az általuk használt elektromos áram – a Szerk.*), az energiaszolgáltató vállalatok pedig megállapodtak abban, hogy nem vásárolnak atomenergiát. "Az átfogó címkézésről hozott határozattal, illetve azzal, hogy a szolgáltatók lemondanak az atomenergia használatáról, a nukleáris energia lényegében be lesz tiltva Ausztriában. A döntés jelentős siker a nukleáris energia elleni harcban" – nyilatkozta elégedetten Alexander Egit, a Greenpeace ügyvezető igazgatója és Klaus Kastenhofer, a GLOBAL 2000 vezérigazgatója.

Forrás és további információ: http://lmv.hu/Ausztria_atomenergia-mentes_lesz

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Olvasni- és néznivaló

Építkezés

Autonóm Ház*

Ertsey Attila ökoépítész mesél az Autonóm Házról az alábbi két linken:

Az Autonóm Háztól az autonóm társadalomig:
http://tisztahangok.wordpress.com/2010/01/27/ertsey-attila/

Autonóm Ház a 3. Magyar Passzívház Konferencián:
http://slapic.hu/files/zsu/20100218_1100kosarszemle.mp3

Forrás és az Autonóm Házról bővebben: http://www.autonomhaz.eu/

*Mi az az Autonóm Ház?

Egy önellátó épület, mely a hálózatoktól (víz, gáz, villany, csatorna) függetlenül tud működni. Rendkívül takarékos, igényeit a természet megújuló forrásaiból elégíti ki.

Az Autonóm Ház a teljes függetlenséget kínálja – függetlenséget az energiaáraktól, a monopóliumok uralmától.

Rét a házfalon

A bécsi köztisztasági vállalat fala, közvetlenül a telepítését követően, 2010-ben.
Fotó: Compress

Három hónap alatt készült el az első zöld homlokzat az osztrák fővárosban, amelynek az épület klímájára gyakorolt hatását a BOKU (Talajgazdálkodási Egyetem) és a Meteorológiai Intézet is nyomon követte.

A bécsi köztisztaságiak, az MA48 központi épületének homlokzatára csaknem háromezer folyóméternyi alumínium virágtartóba 16 ezer tő levendulát, díszfüvet, gyógynövényt és cserjét ültettek el, amelyek virágos rétté varázsolták a felújításra megérett, szürke épületet. A 850 négyzetméternyi függőleges mezőn himbálódzó tengernyi halványrózsaszín, kék és fehér virág nemcsak az ott dolgozók és a járókelők hangulatára hatott ki pozitívan, de az épület klímájára és hangszigetelésére is. **A mérési eredmények szerint az épület hővesztesége ugyanis 50 százalékkal csökkent.**

Nyáron a teljes pompájukban lévő növények révén jobban visszaverődnek a napsugarak, télen viszont a lombjukat vesztett cserjék, fűcsomók között átsütve szabadon melegíthetik a falakat. A növények természetes párologtatása miatt az épület falai a meleg hónapokban 10-15 °C fokkal is hűvösebbek maradtak, télen viszont jobban tartották a meleget.

Forrás és további információ: http://avarositanya.hu/site/node/5187

"A legzöldebb az a tégla, amelyik már a falban van"

Egyre több építész vélekedik úgy, hogy a legújabb zöld technológiai megoldások segítenek ugyan a klímabarát épületek létrehozásában, de sokba kerül az előállításuk és az alkalmazásuk is.

A régi korok emberei nem az éghajlatot akarták magukhoz igazítani: az épületeiket igazították az éghajlathoz! Évezredekig birtokában voltunk a tudásnak, amellyel energiatakarékos és a klímához alkalmazkodó épületeket tudtunk létrehozni.

A fenntartható épületek

szeretnivalóak, tartósak, rugalmasak, mértékletesek.

Steve Mouzon építész is hasonló véleményen van: „A „Hőfokszabályzós Kor" előtt az embereknek nem volt más választása: környezetbarát és fenntartható lakóhelyet kellett építeniük, különben halálra fagytak volna télen és hőgutát kaptak volna nyáron. Újra olyan házakat kell alkotnunk, amelyek igazodnak a helyi körülményekhez és együtt élnek az őket körülvevő környezettel. Az építészetnek alkalmazkodnia kell a helyi éghajlathoz."

Forrás: http://www.treehugger.com/sustainable-product-design/the-greenest-brick-is-the-one-thats-already-in-the-wall.html

Ellenálló, rugalmas építészet

Nem elég zölden építkezni – az épület ellenállósága legalább olyan fontos!

A zöld építészet támogatói és az épületeket a különböző természeti katasztrófák túlélésére felkészítő tervezők úgy tűnik végre „egymásra találtak" - felismerték, hogy a természeti csapásokat túlélő épületek gazdasági és környezeti szempontból is előnyösek.

"Az épületeket nem igazán tekinthetjük zöldnek vagy fenntarthatónak, ha nem elemeztük az építés helyszínén előforduló lehetséges természeti katasztrófák hosszú távú kockázatait. Ha egy épület (és egy közösség) nem tud talpon maradni egy természeti csapás után, nem nevezhető fenntarthatónak. A legújabb zöld technológiák haszontalanok, ha egy olyan házba kerülnek beépítésre, amely nem képes ellenállni pl. a földrengésnek vagy egy hurrikánnak." – mondja az Oakland-i Erik Kneer mérnök. Arról nem is beszélve, hogy minden épület rengeteg – a létrehozásába fektetett - energiát hordoz magában, kezdve a nyersanyagok kitermelésétől és szállításától, az építőanyagok gyártásán és beépítésén át azok hulladékká válásáig, amikor az épület végül lebontásra kerül. Ha a ház jóval hamarabb elpusztul, mint amennyi időre tervezték, rengeteg beépített energia és nyersanyag vész kárba.

A fenntartható épülettervezés nem a high tech berendezésekről kellene, hogy szóljon. Nem csoda, hogy folyamatosan nő például az aktív rendszerek helyett a szigetelést és napfényt tudatosan választó passzívház tulajdonosok száma. Alex Wilson, a BuildingGreen (*Építés Zölden*) oldal alapítója szerint is szükség van az ellenálló tervezésre, amelyet nagyrészt a természeti csapások és a társadalmi vészhelyzetek miatti aggodalom motivál. A hangsúly itt inkább a biztonságon van, míg a zöld építésnél a környezetileg helyes utat követik az építészek. De a végeredmény mindkét esetben a fenntarthatóságot mozdítja előre!

Forrás és további információ: http://organicconnectmag.com/wp/disaster-resilient-construction-and-sustainability/#.T5aoxrPUMrg

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Klímabarát termékek, szolgáltatások

25 évig bírja az új csodavillanykörte*

Kereskedelmi forgalomba került az amerikai energiaügyi minisztérium *Bright Tomorrow Lighting Prize* versenyét megnyerő világítótest, a Philips ledes villanykörtéje. A pályázaton a jövő fényforrását keresték, a fő szempontok az energiatakarékosság, a környezetbarát gyártás és működés voltak.

A villanykörte a hagyományos izzószál helyett fényemittáló diódát, azaz ledet használ, és egy 60 wattos égőével egyenértékű fényt bocsát ki hatodannyi energiafogyasztással. A fénye a tesztek szerint sokkal természetesebb, és szembarátabb, mint az izzóké szokott lenni, és a gyártásakor is elkerülik a mérgező és veszélyes anyagok használatát.

A hatékonyságát az alacsony fogyasztás mellett a kiugró élettartam adja: a cég 25 évnyi üzemidőt garantál, mielőtt a körte kiégne. Egyetlen égő 49,97 dollárba, vagyis bő 11 ezer forintba kerül – bár ha hihetünk a reklámnak, alig több mint nyolc év alatt behozza az árát az alacsonyabb villanyszámlával. Egyelőre csak néhány New York-i márkaboltban kapható, de online is lehet rendelni belőle.

(*A villanykörte csak a ma forgalomban kapható termékek között számít csodának ezzel az életkorral. Az izzók piacra kerülésének hajnalán egyáltalán nem volt ritka a 25 éves garancia, sőt! Bővebb információ a témában: A Villanykörte Összeesküvés, Kislábnyom hírlevél 35. szám, Néznivaló rovat!)

Forrás: http://index.hu/tech/2012/04/18/25_evig_birja_az_uj_csodavillanykorte/

Mini közkönyvtár

Todd Bol and Rick Brooks 2009-ben Todd elhunyt édesanyja emlékére állította az első Little Free Library-t (*Kis Ingyenes Könyvtár*) Wisconsinban. Azóta az USA-ban már 40 államban és a világon több, mint 20 országban bukkantak fel hasonló minikönyvtárak. Mindegyiket magánszemélyek "alapították", szomszédok látogatják, és mindegyiken ott a felirat, amely egyben a könyvtár működésének fő – és egyetlen – szabálya is: "Take a book, return a book" (azaz: Vigyél egy könyvet, hozz helyette egy másikat!).

A legelső könyvszekrény

A mára már mozgalomnak tekinthető, olvasójegyet nem igénylő "könyvmegosztás" több szempontból is zöld: egyrészt erőforrásokat oszt meg (az utcában, házban lakók könyveit), másrészt a közösségi fogyasztást szorgalmazza, harmadrészt anyag-újrahasznosítás is (a legtöbb könyvtár régi szekrényekből, ládákból készül). Ugyanakkor arra is jó példa, hogy nem feltétlenül kell nagyméretű épület közösségi célok megvalósításához.

A mozgalom céljai:

- Az olvasás népszerűsítése a könyvszekrénykék felállításával szerte a világon.
- A közösségi összetartozás erősítése – szakértelem, kreativitás és bölcsesség megosztása.
- Mini közkönyvtárak világhálózatának megalakítása és minimum 2510 könyvtár létrehozása (azért 2510, mert Andrew Carnegie 2509-et alapított ☺)!

Sok a felesleges, megunt, közkinccsé tenni érdemes könyvünk? Nyissunk minikönyvtárat! És az ötletgazdák kedvéért jelöljük magunkat a hálózat térképén ☺

A Little Free Library oldala (a már létező könyvtárakkal és ötletekkel újak létrehozásához): http://www.littlefreelibrary.org/
Forrás: http://www.treehugger.com/culture/little-free-library-tiny-community-libraries-todd-bol-rick-brooks.html?campaign=weekly_nl

Napenergiával működő sólepárló edény

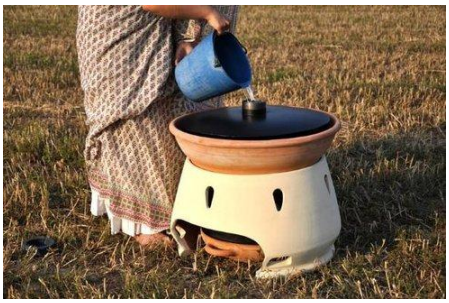

2030-ra az egyre fokozódó ivóvízhiány az emberiség felét fenyegeti majd – már most is egyre gyakoribbak az összetűzések az iható vízért a fejlődő országokban. Ha azonban az embernek van sólepárló berendezése, és közel lakik a tengerhez, talán nem olyan vészes a helyzet…

A fejlődő országok tengerparti vidékein élőknek tervezte Gabriele Diamanti olasz tervező a képen látható öko-desztillálóját, amivel egyszerűen, megbízhatóan, és elérhető áron (nagyjából 50$) lehet a tengervízből ivóvíz minőségű vizet előállítani!

A lepárlókészülékek elvén működő edény égetett agyagból és galvanizált fémlemezből készül, nem igényel filtert és elektromos áramot, és napi 5 liter vizet képes megtisztítani. A neve Eliodomestico, és működését tekintve igen egyszerű. Az edényt napra tesszük, a vizet a tetején lévő nyílásba öntjük, és egyéb dolgunk nincs is. A nap hője elpárologtatja a vizet, a gőz egy fúvókán keresztül az alsó térbe jut és kicsapódik az ott található tál fedelén. A nap végére az alul lévő tál megtelik biztonsággal iható vízzel.

Forrás és további információ: http://www.treehugger.com/solar-technology/eliodomestico-solar-house-still.html

Működési elv: http://www.gabrielediamanti.com/projects/eliodomestico---how-does-it-work/

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Támogatók

Fővédnökünk

A Kislábnyom és EnergiaKözösségek programjaink fővédnöke dr. Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes.

Médiatámogatóink

A GreenDependent Egyesület Kislábnyom és EnergiaKözösségek kampányainak népszerűsítéséhez az alábbi médiatámogatók közreműködésével igyekszik minél több - a versenyben való részvétel iránt is érdeklődő - családot elérni:

Országos média:

www.greenfo.hu www.harmonet.hu www.maesholnap.hu www.nlcafe.hu

Helyi média:

www.godolloi-hirek.hu www.szolgalat.com www.hedvig.hu

Szponzoraink

A Kislábnyom Energiatakarékossági Verseny főtámogatója a SHARP Electronics (Europe) GmBH Magyarországi Fióktelepe.

A Kislábnyom és EnergiaKözösségek energiatakarékossági versenyek külön versenykategóriáinak nyereményeit az alábbi cégek ajánlották fel:

www.zoldbolt.hu www.zoldpolc.hu www.cangira.hu

www.kenderkoc.hu http://okokucko.hu/ http://környezetbarátokboltja.hu/ 2100 Gödöllő, Remsey krt. 10.

Ezúton is köszönjük támogatásukat!

Kapcsolat: Kislábnyom helyi klíma-koordinátorok

Budapest		Sárdi Dóra idras@chello.hu Koordinációs terület: XIII. ker. és a környező kerületek		Tracey Wheatley trace.wheatley@gmail.com Koordinációs terület: Wekerletelep, Kispest
		Antal Orsolya info@kislabnyom.hu		Milton Simon info@kislabnyom.hu
		Kovács Bence kobe@ibek.hu Koordinációs terület: Budapest és Kecskemét		Boza-Kiss Benigna info@kislabnyom.hu
		Gáll Veronika info@kislabnyom.hu Koordinációs terület: minden fel nem sorolt Pest megyei település		
Érd, Szentendre és környékük		M. Nagy Domonkos m.nagy.domonkos@gmail.com Koordinációs terület: Érd és környéke		Horváth Hajnalka horhajni@gmail.com Koordinációs terület: Szentendre és környék
Gödöllő, Szada és környékük		Biri Magdolna biri@invitel.hu		Laurán Csaba loca@index.hu Koordinációs terület: Gödöllő, Szada és környékük
Monor és környéke		Buzder-Lantos Erzsébet ebuzder@gmail.com		Vitálisné Malik Judit vitalisne.mjudit@noe.hu
Pécel és környéke		Kaszap István kaszapi44@gmail.com		Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük
Vác és környéke		Perlaki Kornélia pnelli@belsoudvar.hu		Pataki Zsolt pzs.vac@gmail.com
Vecsés és környéke		Almássy Tamás alto.at@gmail.com		
Veresegyház és környéke		Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük		Mátyás Izolda matyas.izolda@kti.szie.hu

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Gáll Veronika, Magosányi Zsuzsanna, és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org

Kislábnyom program: www.kislabnyom.hu

A Kislábnyom Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • GreenDependent.• Minden jog fenntartva.